

Informace a rady – autokriminalita

1. Krádeže motorových vozidel

Trestnou činnost na úseku krádeží motorových vozidel lze charakterizovat jako vysoce organizovanou trestnou činnost, která je páchána na mezinárodní úrovni, jelikož nemá regionální charakter. Pachatelé v těchto organizovaných skupinách plní své role v rámci specializované dělby práce.

Uvedená trestná činnost tak patří k jedné z nejzávažnějších forem majetkové trestné činnosti. Po vyhodnocení dostupných dat včetně kvalifikovaných odhadů policistů zabývajících se touto problematikou můžeme konstatovat, že v ČR je větší počet odcizených vozidel demontováno na náhradní díly, část je zlegalizována k dalšímu provozu v ČR.. Značná část odcizených lukrativních vozidel je následně určeno pro export, především na území Ukrajiny a Ruska přes Polsko. V těchto případech jde zejména o luxusní vozidla např. BMW, Audi, Porsche, atd.

Stav krádeží motorových vozidel v roce 2017

Na území České republiky bylo v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 odcizeno **celkem 3594** motorových vozidel (bez jednostopých vozidel), což ve srovnání s předchozím rokem znamená další pokles počtu ukradených vozidel na našem území a to i přesto, že pachatelé měli větší výběr, kdy naopak v Česku aut přibývá.

V posledních uplynulých letech sledujeme celkový pokles krádeží motorových vozidel. To lze odůvodnit neustále se zdokonalujícím technickému zabezpečení vozidel jak výrobci, zabezpečení vozidel ze strany majitelů, ale i také otevření hranic v rámci EU, kdy se stále pachatelé z České republiky zaměřují na krádeže vozidel v zahraničí, a to zejména v příhraničních oblastech Rakouska i Německa (Sasko a Bavorsko). Pachatelé se dopouští i krádeží ze vzdálenějších míst od hranice ČR i dalších států.

Kladným vlivem na stále snižování trestné činnosti v ČR v této oblasti měli a mají různá opatření ze strany policie např. celorepubliková akce ČISTKA, dopravně bezpečnostní akce, úzká spolupráce v rámci krajských ředitelství policie i územních odborů. Kladný vliv má realizace různých projektů Ministerstvem dopravy České republiky např. EUCARIS, ale i dalších opatření. Nemalou měrou se podílela i dobrá mezinárodní policejní spolupráce v rámci EU především se sousedními státy a kladná medializace,, která měla a má velký preventivní charakter.

V informačních systémech EUCARIS II a PRŮM získáváme další účinný nástroj proti legalizaci odcizených vozidel, jejich odhalení a znemožnění jejich zaevidování v ČR do registru silničních vozidel.

Obecně lze tedy říci, že vlastní krádeže se často přesouvají mimo teritorium České republiky a dochází k určitému snížení krádeží také z důvodu změny forem této trestné činnosti. Zejména se jedná o úvěrové a další podvody, kde v posledních letech odhadujeme poměrně značný nárůst. Některé trestné činnosti nejsou statisticky zvlášť vykazovány, což neumožňuje přesnější vyhodnocení tohoto trendu. Jedná se především o legalizace výnosů z trestné činnosti.

Rizikové faktory

Ke krádežím motorových vozidel dochází zejména v těchto vysoce exponovaných oblastech:

- městské aglomerace-sídliště,
- parkoviště u supermarketů, hotelových zařízení,
- rekreační oblasti,
- odlehlá místa,
- boční uličky s nedostatečným osvětlením,
- místa s malou frekvencí pohybu osob či vozidel.

K dalšímu okruhu rizikových faktorů lze zařadit i vlastní chování vlastníků vozidel. Jde například o opomenutí uzamčení vozidla, ponechání klíčků ve vozidle nebo zanechávání viditelně položených věcí (doklady, mobilní telefony, navigace GPS, zavazadla). Vozidla velmi často nebývají vyjma klíčků s imobilizérem nijak dále zabezpečena, a pokud ano, převažují mechanické způsoby zabezpečení, které zkušený pachatel dokáže velmi snadno odstranit. V poslední době se stále více setkáváme s odcizením vozidel s bezklíčovým systémem zapakování - Keyless. Moderní satelitní systémy, které umožňují dohledání odcizeného vozidla, především na bázi GPS, nejsou zatím bohužel v ČR příliš častá.

Statistické přehledy

V České republice došlo v roce 2017 proti roku 2016 k poklesu nápadu o **1326 skutků** u dvoustopých vozidel a o **1392 skutků** u krádeží věcí z vozidel. Oproti tomu došlo o 1 skutek k nárůstu u krádeží motorových vozidel jednostopých i o **377 skutků** u odcizených součástí z vozidel.

Česká republika - počet spáchaných skutků krádeží - 2016 / 2017				
	2016		2017	
	počet skutků	objasněnost	počet skutků	Objasněnost
krádeže mot. vozidel dvoustopých	4920	22,66%	3594	29,10%
krádeže mot. vozidel jednostopých	427	23,65%	428	30,14%
krádeže věcí z aut	14513	11,80%	13121	11,48%
krádeže součástek mot. Vozidel	3814	12,17%	4191	9,14%

U trestné činnosti spáchané v jednotlivých krajích v roce 2016 ve všech kategoriích dominovala Praha, která měla a má své specifické postavení. U dvoustopých vozidel byly počtem nejvíce spáchaných skutků kraje středočeský, liberecký, ústecký, jihomoravský a moravskoslezský. U jednostopých vozidel pak středočeský, jihomoravský, moravskoslezský, jihočeský a olomoucký. U odcizených věcí z vozidel

kraje moravskoslezský, jihomoravský, středočeský, ústecký a olomoucký. U krádeží součástek z motorových vozidel pak středočeský, jihomoravský, ústecký, moravskoslezský a jihočeský.

počet skutků v krajích - 2016							
	hl.m.Praha	středočeský	jihočeský	plzeňský	karlovarský	ústecký	liberecký
krádeže mot. vozidel dvoustopých	1693	620	118	164	47	404	477
krádeže mot. vozidel	109	52	29	23	7	22	15
krádeže věcí z aut	5619	1292	430	553	163	748	330
krádeže součástek mot. Vozidel	2017	394	142	106	61	207	77
	královéhrad.	pardubický	Vysočina	jihomoravský	zlínský	olomoucký	moravskoslez.
krádeže mot. vozidel dvoustopých	164	98	93	388	144	177	332
krádeže mot. vozidel	19	20	16	35	21	27	32
krádeže věcí z aut	174	134	150	1537	255	733	2395
krádeže součástek mot. Vozidel	52	44	96	269	110	92	147

U trestné činnosti spáchané v jednotlivých krajích v roce 2017 ve všech kategoriích dominovala hl. m. Praha, která měla své specifické postavení. U dvoustopých vozidel byly počtem nejvíce spáchaných skutků kraje středočeský, liberecký, ústecký, moravskoslezský a jihomoravský. U jednostopých vozidel pak středočeský, jihomoravský, pardubický, moravskoslezský a plzeňský. U odcizených věcí z vozidel jsou kraje moravskoslezský, jihomoravský, středočeský, ústecký, plzeňský a olomoucký. U krádeží součástek z motorových vozidel je pak středočeský, jihomoravský, moravskoslezský, ústecký a plzeňský.

počet skutků v krajích - 2017							
	hl.m.Praha	středočeský	jihočeský	plzeňský	karlovarský	ústecký	liberecký
krádeže mot. vozidel dvoustopých	981	499	123	150	33	308	325
krádeže mot. vozidel jednostopých	97	56	27	30	7	18	11
krádeže věcí z aut	5426	1074	229	666	217	722	234
krádeže součástek mot. Vozidel	2530	406	79	125	31	145	74
	královéhrad.	pardubický	Vysočina	jihomoravský	zlínský	olomoucký	moravskoslez.
krádeže mot. vozidel dvoustopých	149	73	64	305	135	140	309
krádeže mot. vozidel jednostopých	27	33	9	50	25	7	31
krádeže věcí z aut	135	124	155	1167	204	489	2279
krádeže součástek mot. Vozidel	40	59	73	305	79	98	147

K odcizení dochází u těch značek a typů vozidel, která jsou nejčastěji v provozu a u kterých se na „trhu“ setkáváme i s velkou poptávkou po náhradních součástkách. Pokud bude poptávka ze strany majitelů vozidel, bude i ze strany pachatelů jejich nabídka.

typ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ŠKODA	4 092	3 926	3809	4 131	2978	2 107	1 511
VW	698	584	566	635	737	634	512
Ford	542	560	414	685	450	361	312
Renault	500	431	353	463	349	244	268
Peugeot	279	326	258	396	260	206	172
AUDI	276	215	191	279	241	261	266
Mercedes	199	239	180	271	232	221	226
BMW	213	226	177	229	201	218	174
Opel	235	228	157	259	195	164	109
Fiat	204	234	150	278	176	141	110
Citroen	139	151	120	194	121	91	94

z toho	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Octavia	1 905	2 038	2157	2 311	1682	1 206	797
Fabia	971	823	811	759	509	339	248
Felicia	282	273	260	376	291	196	160
Superb	117	157	160	195	165	148	155
Roomster	51	50	74	59	51	37	20
Š - Rapid					49	29	20
Yeti	9	21	27	37	39	20	5
Š-120	86	87	38	51	25	14	12
Š-Favorit	375	275	151	28	19	14	5
Š-105	59	42	20	29	8	13	10
Š-110	3	4	3	9	8	1	1
Š-Forman	145	93	55	10	4	7	3

2. Preventivní rady a informace

Jak co nejlépe zabezpečit vozidlo proti odcizení?

Významným preventivním opatřením proti krádeži motorového vozidla je jeho kvalitní zabezpečení. Současná nabídka vozidel na trhu má již řadu bezpečnostních prvků

zakomponovaných standardně při výrobě: imobilizér, centrální kódové zajištění zámků, kódování skel apod. Vozidlo lze dále zabezpečit:

- mechanickými zabezpečovacími systémy (blokace řadicí páky),
- elektronickými systémy (autoalarmy, imobilizéry),
- satelitními vyhledávacími systémy,
- kombinací výše uvedeného.

Na trhu je široká nabídka výrobců a druhů bezpečnostních systémů a opatření, kterými lze vozidlo kvalitně zabezpečit. Cenová relace zabezpečovacích systémů se pohybují řádově ve stovkách až tisících korun s ohledem na konstrukční zpracování, náročnost na instalaci, kvalitě a spolehlivosti. Kvalitní zařízení, které je opatřeno atestem nemůže být samozřejmě levné. Přesto se Vám investice vyplatí, neboť eliminujete riziko odcizení vozidla a snížíte náklady na pojištění vozidla s ohledem na vybrané zabezpečovací systémy.

Přesto musíme konstatovat, že 100% spolehlivé zabezpečení vozidla před krádeží neexistuje. Vynalézavost a technické vybavení zlodějů motorových vozidel je tak jako zabezpečení vozidel stále dokonalejší. S notnou nadsázkou lze konstatovat, že neexistuje systém, který by nepřekonal. Pachatelům nahrává i skutečnost, že některé nástroje a přípravky i na překonání elektronického zabezpečení vozidla jsou na trhu dostupné jak v České republice, tak v zahraničí. Mnohdy objednání a nákup probíhá prostřednictvím internetové sítě..

V dané věci znamená, čím více pro zabezpečení svého vozidla učiníte, tím více se pro pachatele stane vozidlo překážkou – eliminujete riziko odcizení! Vedle zabezpečení je významným bezpečnostním prvkem i samotné parkování vozidla - parkujte vozidlo na osvětleném a bezpečném místě (např. střežená parkoviště, garážová stání apod.), při odchodu od vozidla vždy zkontrolujte jeho uzamčení a zabezpečení, nenechávejte ve vozidle na viditelném místě doklady, mobilní telefony, navigační přístroje, příruční zavazadla, či jakékoliv jiné hodnotnější osobní věci.

V zájmu zabezpečení vozidla dále doporučujeme využít připojištění proti odcizení a to zejména u vozidel vyšší cenové relace.

Jak postupovat v případě zjištění krádeže motorového vozidla?

Proveďte, zda vozidlo bylo skutečně odcizeno:

- nezaparkovali jste svůj vůz na jiném místě,
- nepůjčil si Vaše vozidlo někdo z rodinných příslušníků (příbuzných, přátel, spolupracovníků apod.),
- informujte se, zda Vám vozidlo nebylo odtazeno na těchto kontaktních telefonních linkách:
- Městská policie – linka 156,
- Policie ČR – linka 158.

Proveřili jste všechny možnosti a Vaše vozidlo nebylo nalezeno?

- kontaktujte nejbližší policejní stanici Policie ČR v místě Vašeho bydliště, pobytu:
- telefonicky na lince 158,
- osobně.

Budete vyzváni k osobní návštěvě nejbližší policejní stanice za účelem sepsání oznámení o krádeži motorového vozidla. Pro sepsání trestního oznámení budete potřebovat následující doklady:

- občanský průkaz (pas nebo jiný náhradní doklad totožnosti),
- doklady od vozidla (OTP, TP, pojištění, v případě koupi vozidla na leasing – leasingovou smlouvu apod.),
- v případě firemního/slужеbního vozu kniha provozu apod.

Při podání vysvětlení na místním oddělení Policie ČR budete dotazováni k poskytnutí těchto informací:

- typ, registrační značka a barva vozidla,
- kde jste vozidlo zaparkovali a přesný čas,
- zda vozidlo bylo uzamčeno,
- přibližný stav tachometru,
- způsob nabytí vozidla a informace o prodejci (kupní smlouva, darovací smlouva; autosalon, autobazar, individuální koupě, dovoz z ciziny apod.),
- zda a jakým způsobem bylo vozidlo dále zabezpečeno,
- zda se ve vozidle nacházely věci, které lze identifikovat (zejména doklady),
- zda bylo Vaše vozidlo něčím nápadné = veškeré markanty a úpravy na vozidle, které umožní jeho identifikaci:
- polepky,
- dodatečné technické vybavení,
- poškození,
- vnitřní vybavení – handsfree, autorádio, jiný typ autosedaček apod.,
- kdy a za jakých okolností jste odcizení vozidla zjistili,
- kdo kromě Vás vozidlo užíval,
- veškeré další důležité okolnosti, o kterých jste se dozvěděli (např. svědek, kamerový systém apod.).

Jak dále postupovat?

V případě, že Vaše odcizené vozidlo nebude nalezeno a pachatel dopaden obdržíte od Policie ČR do jednoho měsíce od podání trestního oznámení „Usnesení od odložení věci“. Tento dokument Vám bude sloužit jako doklad potřebný:

- pro odhlášení odcizeného vozidla z registru motorových vozidel,
- k ukončení povinného ručení,
- k vyplacení pojistné události v případě, kdy bylo odcizené vozidlo pojištěno proti krádeži.

Bud'me solidární!

V případě, že zaregistrujete podezřelé jednání poukazující na páčání trestné činnosti, ihned, bez zbytečného odkladu kontaktujte linku 158. Můžete tak zabránit spáchání trestného činu a ochránit Váš majetek nebo majetek Vašich sousedů.

3. Další rady a tipy

Kupujete ojetý vůz? Před koupi ojetého vozidla doporučujeme:

- obracet se na renomované a zákazníky prověřené autobazary a profesionální prodejce vozidel, kteří vozy přímo vlastní a poskytují záruky na stáří a původ vozidla, počet ujetých kilometrů, pravost identifikátoru apod.,
- důkladnou prohlídku vozidla před koupi, můžete-li, vezměte s sebou automechanika nebo osobu znalou,,
- prověřit vozidlo na pravost identifikátorů, původ, počet najetých km – tyto služby poskytuje řada renomovaných společností, o kterých jsou informace volně dostupné na internetové síti, např. vyhledání slova „**vin dekoder**“,
- dostatečně se informovat, přínosem pro Vás může být brožura, kterou pro motoristy připravilo Sdružení na ochranu vlastníků automobilů (SOVA) ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, více na: <http://www.sdruzeni-sova.cz/prirucka.pdf>,
- využít informace umístěné na webových stránkách www.policie.cz, kde v záložce „Databáze“ naleznete odkaz „pátrání po vozidlech“ s možností lustrace dle VIN či registrační značky. Další z mnoha informací lze získat z veřejně dostupných zdrojů jako jsou stránky www.kontrolatachometru.cz a www.kontroladokladu.cz provozované Ministerstvem dopravy ČR.

